

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Харківської державної академії фізичної культури

«11» лютого 2026 року

місто Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснити моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання в місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Лисаков Владислав Віталійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Чумак Юрій Володимирович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю.

Моніторинговий візит проведено в присутності:

Ідрисової Валентини Григорівни – коменданта гуртожитку.

Грищенко Людмили Володимирівни – вахтера.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація

Повна назва об'єкта моніторингу: студентський гуртожиток № 1 Харківської державної академії фізичної культури (фото 1).

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Переможна, буд. 23, м. Харків, Харківська область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Міністерство освіти та науки України.

Об'єкт включено до переліку МТП у Харківській області.

Розташування

МТП знаходиться в межах доступної близькості до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема, станції метро «Олексіївська» (480 м), комунального закладу «Харківський ліцей №169 Харківської міської ради» (500 м). До найближчого закладу охорони здоров'я – комунального некомерційного підприємства «Харківська міська поліклініка № 26 Харківської міської ради» – відстань є дещо більшою (близько 2 км).

Наповненість

Гуртожиток розташований у дев'ятиповерховій будівлі (фото 2) із цегли загальною площею 7111,3 м², блочного типу, нараховує 96 жилих блоків на 480 місць. Під МТП виділені поверхи з 2-го по 5-й, розраховані на проживання 240 ВПО. Станом на зараз у МТП проживає 218 (130 жінок та 88 чоловіків), з яких 19 осіб з інвалідністю, 19 дітей, 87 осіб пенсійного віку. Переважно ВПО приїхали з Куп'янської, Вовчанської та інших громад Харківської області.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

З'ясовано, що ВПО проживають у МТП безоплатно. Перед заселенням вони укладають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.09.2023 № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» на пів року з можливістю його переукладання. При спілкуванні з ВПО встановлено, що при їхньому заселенні до МТП вони ознайомились з правилами перебування в МТП, зі змістом зазначеного правочину при його укладанні.

МТП отримує компенсацію за спожитий обсяг комунальних послуг ВПО.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП забезпечена централізованим електро-, тепло-, водопостачанням та водовідведенням. У МТП є генератор, бойлери в санітарно-гігієнічних приміщеннях у кожному блоці на 2 кімнати та у душових приміщеннях (фото 3), що розміщені на 1-му поверсі. У багатьох кімнатах, де проживають ВПО, встановлені додаткові електричні обігрівачі.

Харчування

На всіх поверхах гуртожитку, відведених під МТП, в обох «крилах» обладнані кухонні приміщення (яких налічується 8). Кожне з яких оснащено холодильниками (від 3-х і більше), 2 електричними 4-комфорочними плитами, фільтром для очищення води, бойлером, мікрохвильовою піччю, електрочайником, мийкою, столами для приготування їжі, шафами та стільцями (фото 4). ВПО харчуються самостійно.

Санітарія та гігієна

Кожен блок на 2 кімнати забезпечений санітарно-гігієнічними приміщеннями, що включають туалетні і душові кімнати (фото 5). З урахуванням душових та туалетів на 1-му поверсі, загалом у МТП обладнано 60 душових кабін, з них 2 – для МГН, і 52 туалети (2 з них, що на 1-му поверсі – розділені за ознакою статі). У низці туалетних приміщень та душових не обладнано двері або ширми, що порушує приватність ВПО.

У МТП в кімнаті для прання і сушіння речей розміщені 5 пральних та 2 сушильних машин (фото 6). Їхня кількість є недостатньою для наявної кількості

мешканців. У кожному «крилі» на поверхах МТП є сушильні кімнати.

Протипожежна безпека

Гуртожиток має укриття у підвальному приміщенні. В укритті є санвузол, наявні лави для сидіння, розкладачки (фото 7), електрочайник, міститься питна вода. На 1-му поверсі МТП розміщено вогнегасник, план евакуації на випадок надзвичайних ситуацій. Частина ВПО забезпечена власними індивідуальними аптечками. Також аптечка знаходиться у кабінеті коменданта.

Безбар'єрність

Вхідна група будівлі МТП обладнана пандусом та підйомником (фото 8). Підйом та спуск між поверхами забезпечено сходами та справним ліфтом (фото 9). У МТП обладнано 2 душові кабінки для маломобільних груп населення (далі – МГН), однак немає туалетних кімнат, облаштованих поручнями для полегшення користування такими функціональними приміщеннями особами з інвалідністю та іншим МГН. На кухнях достатньо вільного місця для вільного використання особами з інвалідністю.

Умови в кімнатах

У МТП облаштовано сорок вісім 2-місних та 48 3-місних житлових кімнат. ВПО розміщені в них за ознаками статі та родинних зв'язків. Ці приміщення обладнані ліжками, стільцями, столами, шафами та тумбами (фото 10). У частині з приміщень є телевізори, невеликі холодильники, що належать ВПО. Усі вікна в кімнатах металопластикові, а температура в кімнатах комфортна. Штучне освітлення в деяких житлових приміщеннях є недостатнім (фото 11). Усі вхідні двері в кімнати мають замки.

Дозвілля

У МТП на 2-му поверсі облаштовано дитячу кімнату, на 3-му – спортивну кімнату, на 4-му – приміщення для надання соціальних, адміністративних послуг. В останньому регулярно відбуваються зустрічі з представниками волонтерських і благодійних організацій, які надають правові, медичні та психологічні консультації.

Доступ до інформації та послуги

У коридорах МТП розміщено інформаційні стенди та інші матеріали з довідковою інформацією для ВПО (фото 12). Водночас не облаштовано скриню для скарг, заяв і пропозицій. Чат-групи для комунікації адміністрації МТП та ВПО не створені. Натомість, є відповідні групи у месенджерах, започатковані організаціями, які систематично проводять заходи для ВПО.

Освіта

Діти шкільного віку здобувають освіту здебільшого в дистанційному

форматі навчання – у закладах загальної середньої освіти громад, в яких вони проживали, що продовжують діяти в онлайні. Невелика кількість учнів проходять навчання у закладах освіти міста Харкова – в дистанційному або змішаному форматі. Діти забезпечені ноутбуками, які надали благодійні організації. У МТП проведений інтернет, що дає технічну змогу отримувати знання в онлайні. Місцем навчання під час здобуття освіти в дистанційному форматі є житлові приміщення.

Працевлаштування

Переважає кількість переселенців є пенсіонерами. Точна кількість працевлаштованих осіб є невідомою. Представники центру зайнятості не відвідують МТП із заходами профорієнтації.

Анонімні інтерв'ю

Проведено з 15 ВПО. Під час особистого спілкування з ВПО скарг щодо порушення їхніх прав не надходило.

Інформування ВПО про їхні права

Проведено інформування 14 ВПО щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок і підстави звернення до цієї інституції за захистом своїх прав.

Загальні потреби МТП:

Під час особистого спілкування ВПО висловили прохання щодо їхнього забезпечення:

- 1) додатковими холодильниками;
- 2) акумуляторними ліхтарями;
- 3) продуктами харчування.

Окрему увагу адміністрація МТП наголосили на потребі заміни застарілих батарей опалення у житлових і нежитлових приміщеннях МТП.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

1) опрацювати питання встановлення дверей або ширм у туалетах та душових кабінках, де наразі засоби для забезпечення приватності відсутні;

2) опрацювати питання забезпечення МТП додатковими холодильниками, які б забезпечували потреби всіх ВПО;

3) опрацювати питання щодо забезпечення МТП додатковими пральними машинами, які б забезпечували потреби всіх ВПО;

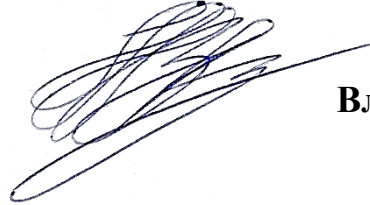
4) вжити заходів щодо покращення штучного освітлення в житлових приміщеннях;

б) встановити в МТП скриню для скарг, заяв і пропозицій;

7) розглянути можливість облаштування окремої кімнати для занять дітей, які здобувають освіту;

8) звернутися до Харківського обласного центру зайнятості з пропозицією організувати відвідування МТП із заходами профорієнтації.

Керівник моніторингової групи:
головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини

Владислав ЛИСАКОВ

Член моніторингової групи:
регіональний координатор
взаємодії з громадськістю

Юрій ЧУМАК

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

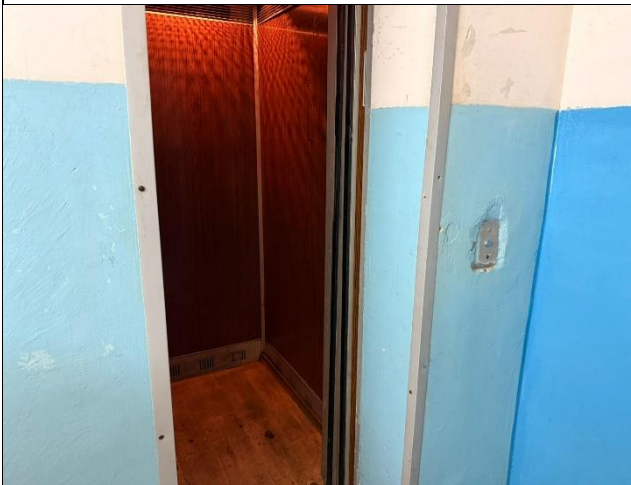

Фото 10

Фото 11

Фото 12

